

Til beslutningsforslag nr. B 46. Beretning afgivet af Retsudvalget den 29. april 2004

Beretning

over

Forslag til folketingsbeslutning om ophævelse af justitsministerens beføjelser i konkrete straffesager

[af Anne Baastrup (SF), Elisabeth Arnold (RV) og Line Barfod (EL)]

1. Udvalgsarbejdet

Beslutningsforslaget blev fremsat den 13. november 2003 og var til 1. behandling den 29. januar 2004. Beslutningsforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Retsudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet beslutningsforslaget i 3 møder.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 3 spørgsmål til justitsministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret. Spørgsmål og svar er optrykt som bilag til beretningen.

2. Politiske udtalelser

Udvalget noterer sig, at justitsministeren i svaret på spørgsmål 1 bl.a. har tilkendegivet, at ministeren altid bør være yderst tilbageholdende med at gribe ind i anklagemyndighedens beslutninger i enkeltsager. Efter ministerens opfattelse må det afgørende være, at der er en sådan åbenhed og gennemsigtighed, hvis justitsministeren anvender beføjelsen, at der ikke opstår mytedannelse om årsagerne til, at en tiltale er blevet rejst eller ikke er blevet rejst. Og senere i svaret fremgår det, at det efter Justitsministeriets opfattelse med henblik på at sikre en større åbenhed og gennemsigtighed vil være relevant at overveje en model med inspiration fra de elementer i den norske og den hollandske ordning, som vedrører

dokumentationskrav og en mere direkte parlamentarisk kontrol. Det kan således overvejes at fastsætte i retsplejeloven, at pålæg fra justitsministeren til de offentlige anklagere vedrørende konkrete straffesager skal være skriftlige og indeholde en nærmere begrundelse. Et sådant skriftligt pålæg vil indgå i en eventuel straffesags akter. Det kan endvidere overvejes at fastsætte i loven, at Folketinget altid skal orienteres skriftligt, hvis justitsministeren giver pålæg i en konkret straffesag, f.eks. ved at der sendes en kopi af justitsministerens afgørelse.

Udvalget opfordrer ministeren til i næste folketingssamling efter høring af berørte organisationer m.v. at fremsætte lovforslag om ændring af retsplejeloven efter de retningslinjer, der er skitseret i besvarelsen af spørgsmål nr. 1.

Et mindretal i udvalget (V, DF og KF) er enig med justitsministeren i, at der med hensyn til justitsministerens påtalekompetence i sager om forbrydelser omfattet af straffelovens kapitel 12 og 13, gør sig sådanne særlige hensyn gældende, at dette spørgsmål ikke bør være omfattet af lovforslaget. V, DF og KF finder det derfor heller ikke hensigtsmæssigt at lade dette spørgsmål være omfattet af en høring.

Et mindretal (DF) kan ikke støtte beslutningsforslaget. Dansk Folkeparti lægger vægt på at fastholde justitsministeren som den øverste ansvarlige for anklagemyndigheden, og dette indebærer også, at justitsministeren bør have beføjelser i konkrete straffesager. Enhver svækkelse af